

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИЧНОЇ СЕМАНТИКИ

III МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ

22 листопада 2018 року

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РІВНЕ 2018

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИЧНОЇ СЕМАНТИКИ

III МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ

22 листопада 2018 року

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РІВНЕ 2018

УДК 81'37

П 78

П78 Проблеми лінгвістичної семантики : III Міжнародна науково-практична інтернет-конференція (22 листопада 2018 року). Збірник матеріалів. – Рівне : РДГУ, 2018. – 203 с.

The Problems of Linguistic Semantics : The 3rd International Scientific and Practical Internet Conference (November 22, 2018). The Collection of Conference Proceedings. – Rivne : RSUH, 2018. – 203 p.

У збірнику матеріалів III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Проблеми лінгвістичної семантики» розглянуто низку питань, що стосуються актуальних проблем лінгвістичної семантики: когнітивної семантики, зіставної семантики, лексичної та граматичної семантики, семантики і прагматики мовних одиниць, семантики тексту і дискурсу, семантики і перекладу.

The Collection of Conference Proceedings «The Problems of Linguistic Semantics» focuses on the topical issues of Linguistic Semantics: Cognitive Semantics, Contrastive Semantics, Lexical and Grammatical Semantics, Semantics and Pragmatics of Linguistic Units, Semantics of Text and Discourse, Semantics and Translation.

УДК 81'37

Редакційна колегія:

Головний редактор – **Деменчук О.В.**, д-р філол. наук, професор.

Відповідальний редактор – **Михайлова Є.В.**, канд. філол. наук, доцент.

Члени редакційної колегії:

Павлова О.І., канд. філол. наук, професор; **Аладько Д.О.**, канд. філол. наук, доцент; **Калініченко М.М.**, канд. філол. наук, доцент; **Константинова О.В.**, канд. філол. наук, доцент; **Кучма Т.В.**, канд. філол. наук, доцент; **Орел І.І.**, канд. філол. наук, доцент; **Павловська Л.О.**, канд. філол. наук, доцент; **Тарасюк Н.Ю.**, канд. філол. наук, доцент; **Чеберяк А.М.**, канд. філол. наук, доцент.

Рекомендовано до друку вченою радою

Рівненського державного гуманітарного університету

(*протокол № 10 від 27.11.2018 р.*)

© Автори публікацій, 2018

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2018

ЗМІСТ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИЧНОЇ СЕМАНТИКИ:
ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ**

BAUZER A.	THE IMPLICATIVE TYPE OF SEMANTIC DERIVATION: A CROSS-LINGUISTIC PERSPECTIVE	8
DEMENCHUK O.	TOWARDS MODELING LEXICAL SEMANTICS: A CROSS-LINGUISTIC PERSPECTIVE	10
IEGOROVA A.V., BOKLAN Y.V.	PECULIARITIES OF OCCASIONAL WORDS IN FANTASY LITERATURE (USING THE EXAMPLE OF J.K. ROWLING'S BOOK SERIES "HARRY POTTER")	13
КІНАЩУК А.В.	МОДЕЛІ СЕМАНТИЧНОГО ОПИСУ ЛЕКСИКИ	16
МІЗИН К.І.	ШЛЯХИ ПІДСИЛЕННЯ ЛІНГВОМЕТОДОЛОГІЇ ФРАЗЕОЛОГІЇ НА ОСНОВІ КОРПУСНОБАЗОВАНОГО ПІДХОДУ	20

ПРОБЛЕМИ КОГНІТИВНОЇ СЕМАНТИКИ

БИЧКОВ Л.О.	КОГНІТИВНО-ОНОМАСІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОРНИТОНІМІВ В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ	24
--------------------	---	----

ПРОБЛЕМИ ЗІСТАВНОЇ СЕМАНТИКИ

АЛАДЬКО Д.О.	МЕТОНІМІЧНА МОДЕЛЬ «РОЗМІР – ПОСУД ТАКОГО РОЗМІРУ» В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ	29
ВАСИЛЬЄВА О.Є.	СЕМАНТИЧНА ДЕРИВАЦІЯ СМАКОВИХ НОМІНАЦІЙ В УКРАЇНСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ	31
КОСТЮК І.В.	СЕМАНТИКА ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ НА ПОЗНАЧЕННЯ ЕМОЦІЙ В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ	34
КУЧМА Т.В.	АСОЦІАТИВНЕ ПОЛЕ «ВЧИТЕЛЬ» В УКРАЇНСЬКІЙ, ПОЛЬСЬКІЙ ТА НІМЕЦЬКІЙ МОВАХ (ЗА ДАНИМИ ВІЛЬНОГО АСОЦІАТИВНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ)	39
ОКСАМИТНА К.С.	СЕМАНТИЧНА ДЕРИВАЦІЯ ПЕРЦЕПТИВНИХ НОМІНАЦІЙ «М'ЯКИЙ / DOUX» В УКРАЇНСЬКІЙ ТА ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВАХ	41

*III Міжнародна науково-практична інтернет-конференція
«ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИЧНОЇ СЕМАНТИКИ»*

ПАВЛОВСЬКА Л.О.	СЕМАНТИКА І ПРАГМАТИКА ВЕРБАЛЬНИХ ФОРМУЛ ПОБАЖАНЬ У РІЗНОСТРУКТУРНИХ МОВАХ	46
ПАЮК В.Л.	СЕМАНТИЧНА ДЕРИВАЦІЯ ТАКТИЛЬНОЇ ЛЕКСИКИ (НА МАТЕРІАЛІ НОМІНАЦІЇ «ГОСТРИЙ / SHARP» В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ)	49
ЦУП О.В.	СЕМАНТИЧНА ДЕРИВАЦІЯ ЗНАЧЕНЬ ЗВУКОВИХ НОМІНАЦІЙ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛІЙСЬКОЇ, НІМЕЦЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ)	52
ЯСІНСЬКА Т.А.	СЕМАНТИЧНА ДЕРИВАЦІЯ СЛУХОВОЇ ЛЕКСИКИ (НА МАТЕРІАЛІ НОМІНАЦІЇ «ТИХИЙ / STILL» В УКРАЇНСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ)	55

ЛЕКСИЧНА І ГРАМАТИЧНА СЕМАНТИКА

АЛАДЬКО О.Д.	КВАЛІФІКАТИВНІ МЕТОНІМІЧНІ МОДЕЛІ В НАЗВАХ ОДЯГУ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	60
ОРЕЛ І.І.	ФУНКЦІЇ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ У ЗАГОЛОВКАХ НІМЕЦЬКИХ ПУБЛІЦИСТИЧНИХ СТАТЕЙ	63
ТАРАСЮК Н.Ю.	СЕМАНТИКО-СИНТАКСИЧНИЙ АСПЕКТ МОТИВАЦІЇ ФРАНКОМОВНОЇ СЛОВОТВІРНОЇ МОДЕЛІ НОМІНАТИВНИХ ЧАСТИН МОВИ	67
ЧЕРЕМІСІН М.В.	СЕМАНТИЧНІ ГРУПИ ГУСТАТИВНИХ НОМІНАЦІЙ У СУЧАСНІЙ НІМЕЦЬКІЙ МОВІ	71

СЕМАНТИКА І ПРАГМАТИКА МОВНИХ ОДИНИЦЬ

БОРЗЕНКО О.П.	ТЕКСТ ЯК СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНА ОДИНИЦЯ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	74
МИХАЙЛОВА Є.В.	КАТЕГОРІЙНА СЕМАНТИКА ТУРЕЦЬКОГО ПРИКМЕТНИКА: АТРИБУТИВНІ СЛОВОФОРМИ ІЗАФЕТНИХ СЛОВОСПОЛУЧЕНЬ	77
МОЗГОВА Я.О., ТИТАРЕНКО В. В.	СПЕЦИФІКА ЕКСПРЕСІВНОГО ЗАБАРВЛЕННЯ СЛОВА	81

СЕМАНТИКА ТЕКСТУ І ДИСКУРСУ

АРТЬОМОВА Є.О.	COMPUTER-MEDIATED COMMUNICATION AS A SOURCE OF VOGUE WORDS AND COINAGE	85
ГЕТЬМАН З.О., МОРЕНЕЦЬ І.М.	КОМУНІКАТИВНА СПРЯМОВАНІСТЬ АКТУАЛІЗОВАНИХ РЕЧЕНЬ ЯК СКЛАДОВА ПРАГМАТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ ДІАЛОГІЧНОГО ТЕКСТУ	88

*III Міжнародна науково-практична інтернет-конференція
«ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИЧНОЇ СЕМАНТИКИ»*

КАЛІНГЧЕНКО М.М.	ТВОРЧИСТЬ ЕМІЛІ ДІКЕНСОН В ДИСКУРСІ ПОПУЛЯРНОЇ ЖІНОЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ АМЕРИКИ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ СТОРІЧЧЯ	92
МАРТИНЕНКО О.Є., ДИШЛЮК О.О.	ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ТЕРМІНІВ В ГАЛУЗІ АВТОМОБІЛЕБУДУВАННЯ	94
МАРТИНЕНКО О.Є., ТКАЧУК К.М.	ДО ПИТАННЯ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКИХ ТЕРМІНІВ В ГАЛУЗІ МАРКЕТИНГУ	96
НАЙДИЧ А.О.	«LIVE OAK, WITH MOSS» – ДІЙСНА ІСТОРІЯ ПРО «ГЕЙ-МАНІФЕСТ» ВОЛТА ВІТМЕНА	99
ПРИМІЧ О.В.	ЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЇ	103
ЧЕРЕМІСІН М.В.	СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МЕТАФОРИ ТА ЇЇ ФУНКЦІЇ У РОМАНІ Д. БРАУНА «КОД ДА ВІНЧЬ»	108
ШЕВЧУК Л.О., ФЕДОРЧУК А.О.	ДО ПИТАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ СПЕЦИФІКИ ТРАКТУВАННЯ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ОЗНАК ЕКФРАЗИ	111

СЕМАНТИКА І ПЕРЕКЛАД

ВИФАТНЮК Л.О.	ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБЛИВОСТЕЙ ПЕРЕКЛАДУ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ НА РОЗКРИТТЯ РИС ХАРАКТЕРУ ОСОБИ	114
ГЕРАСИМОВА Н.І.	СЕМАНТИКО-СТИЛІСТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ	116
ДЕЙНЕКО А.І.	СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ СУЧАСНОЇ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ТА ТИПИ ЇХ ПЕРЕКЛАДУ	119
ДЖУРИЛО А.П., ГАСВСЬКИЙ Я.С.	КЛАСИФІКАЦІЯ ІДІОМАТИЧНИХ ОДИНИЦЬ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ТА ЇХ ПЕРЕКЛАД	122
ДЖУРИЛО А.П., ІЛЬІНА В.Д.	АНГЛОМОВНИЙ РЕКЛАМНИЙ ДИСКУРС: СОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ	125
ДЖУРИЛО А.П., МАРЧЕНКО А.М.	ДО ПИТАННЯ ПРО ВИКОРИСТАННЯ КОМПЕНСАЦІЇ ЯК ОСНОВНОЇ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ СТРАТЕГІЇ ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ АДЕКВАТНОСТІ В ПЕРЕКЛАДІ	128
ДЖУРИЛО А.П., СЛЄПНЬОВ О.В.	ПЕРЕКЛАДАЦЬКИЙ ПІДХІД ДО ВИЗНАЧЕННЯ ГУМОРУ	131
ДЖУРИЛО А.П., ХЕЙЛИК Д.А.	ДО ПИТАННЯ ЗАГОЛОВОКУ ХУДОЖНЬОГО ТВОРУ ЯК ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ	134
ДОВГАНЕЦЬ В.І., ГЕРАСИМОВ В.В.	ДО ПИТАННЯ РОЗГЛЯДУ ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНОЇ СПЕЦИФІКИ ВІДТВОРЕННЯ АНГЛОМОВНИХ ТЕРМІНОЛОГІЧНИХ НЕОЛОГІЗМІВ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ	137

*III Міжнародна науково-практична інтернет-конференція
«ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИЧНОЇ СЕМАНТИКИ»*

СТОРОВА А.В., ПАВЛЮК Н.О.	ДО ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДАЦЬКИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ	140
КІРЕЯ Г.І.	СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ ОНІМІВ (НА МАТЕРІАЛІ ПОВІСТІ ДЖ.Р.Р. ТОЛКІНА «ГОБІТ, АБО ТУДИ І ЗВІДТИ»)	143
ЛЕЙЦЮСЬ Г.М., ЛАПТІНОВ М.А.	ДО ПИТАННЯ ПРО СЕМАНТИЧНІ ЗАСОБИ УТВОРЕННЯ АНГЛОМОВНИХ ТЕРМІНІВ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ	152
ЛЕЙЦЮСЬ Г.М., СТРИЖКО І.С.	ДО ПИТАННЯ ПРО СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКИХ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ З ЧАСОВИМ КОМПОНЕНТОМ "SECOND" УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ	155
ЛИТНЄВА Г.П., ДЕНИСАЙКО К.Ю.	РОЛЬ ЗАПОЗИЧЕНЬ ЯК СПОСОБУ ЗБАГАЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ ТРАНСПОРТНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ	157
ЛИТНЄВА Г.П., КОВАЛЬ І.І.	ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ТЕРМІНОТВОРЕННЯ БАГАТОКОМПОНЕНТНИХ ОДИНИЦЬ У ТЕКСТАХ ТРАНСПОРТНОЇ ГАЛУЗІ	161
МАК В.В.	ЕКСПРЕСІВНОСТІ НА СИНТАКСИЧНОМУ РІВНІ У АНГЛОМОВНОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ	164
МАРТИНЕНКО О.Є., АБДУРАХМАНОВА НА.	ДО ПИТАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ СЕМАНТИЧНОЇ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ПОЛІТИЧНОЇ МЕТАФОРИ	169
МИРОНЕНКО О.Ю.	ЛЕКСИКОГРАФІЧНІ ЗАСОБИ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТУ ХОРОБРІСТЬ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	172
МОЗГОВА Я.О., КРАВЧЕНКО А.М.	СПЕЦИФІКА ПОНЯТТЯ ЕМФАЗИ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	180
МОШКОВСЬКА Л.М., ХИЛЮК М.М.	СТРАТЕГІЇ ПЕРЕКЛАДУ ЗАГОЛОВКІВ АНГЛІЙСЬКИХ ФІЛЬМІВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ	182
НІКОЛЬСЬКА Н.В., ЄРЬОМЕНКО Д.М.	ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ АНГЛОМОВНИХ ФРАЗОВИХ ДІЄСЛІВ: ПЕРЕКЛАДАЦЬКИЙ АСПЕКТ	185
ШЕВЧУК Л.О., ДМИТРИЄВА Є.І.	ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧОГО АСПЕКТУ В ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЇ ЯК СКЛАДОВОЇ ЧАСТИНИ ПРОЦЕСУ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ	188
ШЕВЧУК Л.О., КАДЕМА О.В.	ТРУДНОЩІ ВІДТВОРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ В АНГЛОМОВНИХ ПЕРЕКЛАДАХ ПОЕТИЧНИХ ТЕКСТІВ	191

*III Міжнародна науково-практична інтернет-конференція
«ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИЧНОЇ СЕМАНТИКИ»*

ШЕВЧУК Л.О., ПАПАЯНІНА А.О.	ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОВИ ДОКУМЕНТІВ У РАКУРСІ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ	193
ШЕВЧУК Л.О., ПОГОРІЛА Е.С.	ПЕРЕКЛАД ЯК МІЖКУЛЬТУРНИЙ АСПЕКТ КОМУНІКАЦІЇ	197
ШЕВЧУК Л.О., ЧЕХІВСЬКА А.П.	ФРАЗЕОЛОГІЗМИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ТА МЕТОДИ ЇХ ВІДТВОРЕННЯ У СФЕРІ ПОЛІТИЧНОЇ КОМУНІКАЦІЇ	200

Частково відповідною є і метафорична деривація смакових номінацій в українській та англійській мовах. При цьому деякі з метафоричних значень абсолютно не збігаються (наприклад, англійський фразеологізм *salty dog – a sailor, especially a man, who is older and/or has had a lot of experience on the seas*, що, вочевидь, виник у зв'язку із специфічними культурно-історичними умовами, а також своєю мовною та концептуальною картиною світу англійців).

Список використаних джерел:

1. Академічний тлумачний словник української мови [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу : <http://sum.in.ua>
2. Фразеологічний словник української мови [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу : <http://slovopedia.org.ua/49/53392-0.html>
3. Dictionary of English Idioms & Phrases [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу : <https://www.usingenglish.com/reference/idioms>
4. English Oxford Living Dictionary [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу : <https://en.oxforddictionaries.com>

УДК 811.111'37+811.161.2'37

Костюк І.В., магістрант

Рівненський державний гуманітарний університет, Рівне

**СЕМАНТИКА ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ НА
ПОЗНАЧЕННЯ ЕМОЦІЙ В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ
МОВАХ**

Людина у своїй мовленнєвій діяльності не тільки інформує про навколишній світ, а й висловлює при цьому своє ставлення до нього в позитивному, негативному або ж нейтральному стані. Однією з ознак виразності думки мовця, рівнем володіння мови є, зокрема, використання фразеологічних одиниць. Діяльність людини, її поведінка, що завжди зумовлює появу певних емоцій – позитивних або ж негативних, що відображаються в мозку і сприймаються як радість або ж сум, задоволення або невдоволення, тощо.

Утворення фразеологічних одиниць, їх щоденна поява – це постійний і повсякденний процес, викликаний самою потребою людського спілкування. Процес розуміння й аналізу фразеологічного складу мови – це шлях до пізнання ментальності народу, його уявлень про світ і сприйняття себе в цьому світі. Саме тому фразеологічні одиниці є актуальним об'єктом дослідження багатьох мовознавців.

Проблему вивчення фразеологічних одиниць досліджували багато науковців, зокрема: О.В. Трофімова, М.М. Шанський, М.Ф. Алефіренко, Л.Г. Авксентьев, І.К. Білодід, Н.М. Бобух, Л.А. Булаховський, В.В. Виноградов, І.С. Гнатюк, М.Т. Демський, А.О. Івченко, Б.О. Ларін, В.М. Мокієнко, Ю.Ф. Прадід, Л.Г. Скрипник, В.М. Телія, Г.М. Удовиченко, В.Д. Ужченко, а також О.С. Ахманова, Н.Б. Головіна, Р.О. Каракевич, О.І. Копчак, Г.Т. Кузь, К.І. Мізін, О.В. Назаренко, М.А. Охріменко, та інші науковці.

Використання фразеологічних одиниць притаманне усім мовам світу та якнайкраще відображає країну і народ, який використовує їх як засіб спілкування у повсякденному житті. Досліджуючи фразеологічні одиниці англomовних країн та порівнюючи їх з українською мовою, ми можемо з впевненістю сказати, що проблема перекладу, розуміння та сприйняття фразеологічних одиниць, у сучасному світі, посідає одне з провідних місць.

В сучасній лінгвістиці активно розгортаються дослідження емотивної лексики як позитивного, так і негативного спектру. Лінгвістичний аспект емоційності людини на сьогодні став невід'ємною частиною наукових досліджень у різних галузях знань. Саме завдяки мові було обґрунтовано й уточнено найважливіші лінгвістичні теорії емоційності людини [9].

Одним із важливих питань сучасної лінгвістики є питання поєднання мови та культури народу. У світлі цих зв'язків стають дедалі актуальнішими лінгвістичні аспекти, котрі відображають національну самобутність та особливості конкретної нації. Одним із таких аспектів є фразеологія. За словами Євтушенка, визначення семантичних особливостей фразеологічних одиниць будь-якої з мов дає підстави вважати, що компонентний склад фразеологічних одиниць, навіть споріднених мов, має свої відмінності [Євтушенко 2004, 1].

Фразеологія як наука виникла, у 40-50х рр. ХХ ст. у вітчизняній лінгвістиці (завдяки роботам В. Виноградова та його школи, яка розвивала ідеї Ч. Балі). Визначальними для фразеології були також роботи А. Потебні, І. Бодуена-де-Куртене, А. Шахматова, К. Бругмана, Пауля та Есперсена [4].

Сучасні мовознавці теж зробили свій вклад у дослідження цієї науки та започаткуванні різних підходів до визначення понять фразеологізму. О. Гаращенко, як і М. Кочерган визначили фразеологію як науку про фразеологічні одиниці [Гаращенко 2001, 176], відтворювані одиниці мови з двох або більше слів, цілісні за своїм значенням і стійкі за складом та структурою [Кочерган 2006, 242].

Дещо раніше І. Арнольд запропонував термін «сталий вираз», який вважав більш коректним, оскільки перша частина визначення вказує на найважливішу характеристику цих одиниць.

Переходячи до емоцій, важливим поняттям лінгвістики є «емоційне поняття» як етнічно та культурно зумовлене, складне структурно-сміслове правило, лексично та фразеологічно вербалізоване утворення, що базується на понятійній основі, охоплює, крім поняття, образ та оцінку, функціонально замінює людині в процесі рефлексії та комунікації безліч однопорядкових предметів, що викликають зацікавленість – як особливе ставлення до об'єктів довкілля.

У кожної людини існує своє уявлення про емоційний світ, що утворює у свідомості емоційну концептосферу. За М.О. Красавським, концептосфера емоцій, репрезентована засобами фразеології, впорядкована та ієрархічно організована сукупність емоційних одиниць, що знаходяться у складних структурно-сміслових та функціональних відношеннях, у ній сконцентровано відтворюється емоційна сфера буття соціуму. Емоційні концепти являють собою ментальні одиниці високого рівня абстракції, які відображають загально - універсальні й етноспецифічні знання та уявлення про емоційні переживання представників різних мовних середовищ. Англійська мова є більш стриманою, ніж українська.

Одиницями аналізу виступають фразеологічні одиниці, що вербалізують негативні емоції у англійській мові, типу *be on nettles* 'відчувати занепокоєння, тривогу', *as scared as a rabbit* 'дуже переляканий', та позитивних – *head over heels* 'бути закоханим по вуха', *to tread on air* 'перебувати в стані безмежного щастя'.

Серед пріоритетних задач розвитку лінгвістики емоцій – дослідження процесів концептуалізації і категоризації емоцій, вивчення та опис емоційної картини світу, виявлення сутності емоційних концептів та когнітивних структур, окреслення корпусу мовних репрезентантів емоцій. Здобутки сучасної психології доводять, що емоції формують складну систему людської особистості, яка відіграє одну з найважливіших ролей у динаміці життя людини та тісно пов'язана з розвитком інших аспектів структури психічних процесів індивідуума.

Група концептів зі спільним іменем *sadness* має значно менше фразеологічних одиниць, ніж сум в українській мові, окрім того, українська мова демонструє різноманітніший набір синонімічних засобів у цій групі. Підтвердженням цієї теорії можуть слугувати такі

прикладі як: (as) grave as an owl ‘похмурий, засмучений’, suffer hell ‘перенести пекельні муки’, be in low spirits ‘бути не в душі’, (as) sick as a dog ‘сумувати, непокоїтись через щось’.

Такі розбіжності, очевидно, пояснюються складним і трагічним перебігом історичних подій, пов’язаних із становленням та розвитком українського народу, які певним чином формують менталітет нації. Концепти подив та сум, що є периферійними в українській мові, займають важливіше місце в англійській фразеології. Значна різниця простежується в об’єктивації переживань, пов’язаних з емоцією хвилювання.

Оскільки поняття емоція та почуття характеризуються складною природою, логічним є припущення про складну семантичну структуру відповідних лексем, тому доцільно проаналізувати значеннєвий простір цих слів за даними довідкових та лексикографічних джерел. У результаті такого аналізу були встановлені семантичні ознаки, які розкривають та конкретизують сутність зазначених понять і можуть бути використані як маркери у дефініціях фразеологічних одиниць під час формування емпіричної бази дослідження: emotion, feeling, state, experience, action, attitude. Наведемо приклади: bring a lump to your throat ‘if something someone says or does brings a lump to your throat, it makes you feel such strong emotions that you want to cry’ клубок застряв у горлі, take possession of smb (of smb’s heart, mind, thoughts, etc.) ‘охопити когось (про почуття, відчуття)’;

Окрім родових сем (emotion, feeling), важливим критерієм слугують видові семи, які називають конкретні негативні емоції: agitation, anger, annoyance, anxiety, bad mood, boredom, contempt, disappointment, dislike, distress, embarrassment, envy, fear, fright, grief, guilt, upset.

Та позитивні: joy, satisfaction, merriment, luck, exultance, chance, wonder, pleasure, love, miracle, fun, animation, excitation, swell, glee, adorable, fine, magnificent.

Такий аналіз дозволяє зробити висновок, що перелік емоцій, які передаються фразеологічними одиницями, значно ширший, ніж вихідний список емоцій. Це, з одного боку, свідчить про певні розбіжності між когнітивним знанням про дійсність та мовною репрезентацією, яка втілює повсякденні уявлення носіїв мови щодо відповідної ділянки дійсності. З іншого боку, це частково можна пояснити тим фактом, що базові емоції – «примітиви» у сфері емоцій, від яких утворюються інші емоції.

Отже, вивчення семантичної структури фразеологічних одиниць засвідчує наявність архісем та додаткових семантичних ознак, які містять різноманітну інформацію про переживання емоцій. Набір спільних для досліджуваних мов семантичних компонентів розширюється в українській мові за рахунок національно-специфічних семантичних ознак: «зменшення/ посилення ступеню інтенсивності», «образ життя людини», «перехід із негативного в позитивний емоційний стан», «усвідомлений вияв емоції», які виявилися лакунарними в англійській мові.

В англійській мові продуктивнішими є фразеологічні одиниці зі структурою словосполучення.

Вивчення компонентного складу фразеологічних одиниць, що передають емоції, свідчить про лінгвокультурологічну насиченість таких фразеологічних одиниць, оскільки у процесі фразеологічної номінації емоцій використовуються лексеми, первинне значення яких пов'язане з різними сферами життєдіяльності людини та певними історичними подіями.

Список використаних джерел:

1. Арнольд И. В. Лексикология современного английского языка / И.В. Арнольд. – Москва : Просвещение, 1966. – 348 с.
2. Гаращенко О. Фразеологічні одиниці та проблеми їх класифікацій / О. Гаращенко // – С. 176-180.
3. Євтушенко Н. Семантичні особливості фразеологізмів у сучасній англійській мові. / Н. Євтушенко // Семантичні особливості фразеологізмів у сучасній англійській мові. – Київ. – 2004. – С.1-4.
4. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства: підручник / М.П. Кочерган. – Київ : Академія, 2006. – 368 с.
5. Кунін О. В. Фразеологія сучасної англійської мови / О. В. Кунін. – М. : Высшая школа, Дубна : Феникс, 1996. – 381 с.
6. Трофімова О. В. Фразеологічні одиниці на позначення негативної емоційної дії в англійській та українській мовах / за ред. І. К. Кобякова, О. Г. Ткаченко // Філологічні трактати. – 2010. – №1. – 154 с.
7. Шаховский В.И. Эмоции : Долингвистика, лингвистика, лингвокультурология / В. И. Шаховский. – М. : Либроком, 2010. – 128 с.